PSAT™ 8/9

Fall 2026

PSAT 8/9

Paper Test Directions

Translated into Navajo Language for Students

Notes to the Proctor

Using this document on test day:

Distribute this document once students are seated.

Students may use this document to read translations of the directions that are read aloud or printed in their test book. Students may keep this document open and on their desk during the entire testing period. Students may **not** be given additional time, unless approved by College Board as a separate accommodation.

Collect this document from each student at the end of testing and securely destroy it.

IMPORTANT: Students must not sign in to Bluebook on test day for any reason, including section timing. All timing MUST be administered by the proctor using the Paper Testing Script. Use of Bluebook will cause a misadministration and require a retest.

Ółta'í Bich'į' Hane' Adaalnéhígíí

Ákone'ígíí éí bik'eh áhodooníłígíí nizaad bee háádilyaago bikáá' díí Diné' bee í'neel'ąąhí yiniigháhígíí yidoołtah, náá'áłdó' naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadilyaaígíí biyi' bik'ehgo áhodooníłígíí naasdzohgo biká'ígíí dó'. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bik'ehgo nida'doonish Bilagáana bizaad k'ehgo biká'ígíí yółta'go hazhó'ó bee bíighah nǫ́į̨h. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí yółta'ígíí t'áá hait'éego dah bąąh na'ídikid nee hóló̧ǫgo, t'áá sho̧ǫdí yah diilníih dooleeł.

- Díí bik'ehgo nida'doonishí saad bee baa náhóone'ígíí doo t'áá saad doo saadgo beełt'ée da dooleeł; nidi yaa halne'ígíí t'áá ałheełt'é.
- Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bee ahodooníłígíí doo bee í'neel'ąąhí aniléhígíí doo bidadeet'i'ígíí t'óó yitis hidighàah dooleeł.
- Díí naaltsoos bee ha'dilyaaígíí bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish bikáá' naałnishí bikáá' dah siłtsoozgo bíighah, nidi bee í'neel'ąąhí íiłtsohgo yah anídooltsos.
- Díí naaltsoos bee ha'dilyaaígíí DOO naaltsoos bikáá' na'adzooígo choo'įį DA.
- T'aa haahoolzhish̨į̨ Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí dah naazhjaa'go bina'anishígíí biyi' dikwíih dah alzhin yidziih yaa náhalnih, dóó t'áá honigháníjį' nahgóó na'adáhígíí bik'íh nahalzhishgo bee nihá náhoot'aah dooleeł. T'áá ha'át'íish̨į̨ bee áka'e'eyeedígíí bee nihá lą' azl̨į̨go bee í'neel'ąąhí ółéehgo, naaltsoo bee ha'dilyaa baa náhoone'ígíí biyi' biká'ígíí daats'í these hane' baa hane'ígíí bee łahgo át'ée. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hane' yee nił íishjání iiléeho t'áá sho̧ǫdí hazhó'ó íísiniłts'ą́ą'.
- T'áá ha'át'íish̨į̨ bee áka'e'eyeedígíí bee nihá lą' azl̨į̨go bee í'neel'ąąhí ółéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ła' náná bik'ehgo nida'doonishígíí Bilagáana bizaad k'ehgo yee nihił halne dooleeł.
- Nida'ashch'ąą'go t'áá ha'át'íish̨į̨ yaa halne'ígíí díí naaltsoos hadilyaaígíí biyi' t'áá ha'át'íish̨į̨ íiyisíí baa hane'ígíí yee nihił halne' biniiyé choo'įį dooleeł.

Bee baa hane'í íiyisíí bóholníhígíí

Naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí biyi' bik'ehgo nida'doonishígíí yidzoh

Saad bik'ih da'íjinígíí éí bik'ehgo nida'doonish Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí nich'į' yídóołtahígíí yaa halne'.

Table of Contents

1 **Notes to the Proctor**

2 **Ółta'í Bich'į' Hane' Adaalnéhígíí**

4 **Yá'át'ééh dóó Wóshdęę'**

5 **Da'ółta'í Bohónéedzą́ągo Háídíí Shįį bee Bá Dahoo'aahígíí bá Bik'ehgo Nida'doonishí**

6 **Bee Í'neel'ąąhí biniiyé Hashch'e' Azhdilnéédh**

8 Naaltsoos Ane'dęę' Siltsoozígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

9 **1 Naaltsoos Bee Óhoo'aahí: Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh**

9 Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 1 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Ídahodooníłígíí

10 Da'ółta'í Dikwíidi Shįį T'óó Honígháníjį' Nahgóó Na'adáh baa dahideest'ánígíí doodago Haashįį Nízahjį' Bił Náás Hoolzhish baa dahideest'ánígíí bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí bá

12 **2 Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah: Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh**

12 Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 2 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Ídahodooníłígíí

14 **Dah Naashjaa'ígíí bita'gi t'óó hónígháníjį' nahgóó na'adáh.**

15 **1 Naaltsoos Bee Óhoo'aahí: Ánéelt'e' Naadzoh**

16 Ánéelt'e' Naadzooígíí Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 1 Góne'Si'ánígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

17 Da'ółta'í Dikwíidi Shįį T'óó Honígháníjį' Nahgóó Na'adáh baa dahideest'ánígíí doodago Haashįį Nízahjį' Bił Náás Hoolzhish baa dahideest'ánígíí bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí bá

19 **2 Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah: Ánéelt'e' Naadzoh**

19 Ánéelt'e' Naadzooígíí Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 2 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

22 **Bi'ílnii'**

2 Yá'át'ééh dóó Wóshdęę'

Yá'át'ééh dóó Wóshdęę'. Díí jįh PSAT 8/9 ídadoołíił, eii eii ha'át'íishįį k'ad bóhooł'aahígíí yinéł'įh. Haa'ígi bininaánílnish dooleełígíí béehoozįįh bił hoo'aah.

T'ahdoo bee í'neel'ąąhí aniléhí, bik'ehgo nida'doonishígíí ła' yinishta' dooleeł dóó naaltsoos bee baa hane'í ła' nihaah deeshnił dínóoł'įįł dóó hadidoołíił biniiyé. Bohónéedzą́ągo bee nihá dahoo'a' bidadeet'i' naaltsoos háídíí shįį ałdó' nihaa deeshnił dooleeł. Bee ałhxí'ayiidzóhí ła' yiní'ą́ągo, íishjąąshįį t'áá daats'í t'áá áko dinéesh'įįł.

T'áá shǫǫdí díí bik'ehgo nida'doonishígíí hazhó'į yisinółts'ą́ą'.

Beesh bee dahane'í, ná'oolkiłí alátsíín naaznilí dahaniihí, nák'eeh naaznilí dahaniihí, doodago nááná ła' daajaahí doo bee nidahaz'ánígíí nee hóló̜ǫgo, anídanigiz dóó k'ad bikáá' nanilnishí biyaadi nidaninil.

Bikáá' nanilnishí bikáa'gi, naaltsoos bee yah e'edáhí, bee ak'eda'aslchíhí, dóó bee í'neel'ąąhí yee áka'adaalyeedí bohónéedzą́ągo bee ná hoo'aahí łahdóó át'éego bbee ná lą' azl'į'ígíí dah sinil. Yínijaa'go, bee ałhída'iidzóhí bee hoo'a'ígíí dóó bee ałhída'iidzohí bi'ąąnígíí bikáá' nanilnishí biyaadi niníníił. Íishjąąshįį nibee ałhxída'iidzóhí námboo ałkéé' naaznilgo bee hadít'éhígíí ałtsoh nahjį' ółééh. Hahgo nibee ałhída'iidzohí choiníł'įįhgo bíighah bee nił hashne' dooleeł.

Yist'éí, daadlánígíí, bee ałhxída'iidzooí be'azis, doodago bee hashch'eh hal'íní háídíí shįį díí yíláh bee yiltłahgo bee yit'oodí yínijaa'go, t'áá shǫǫdí díí t'áadoole'í bikáá' nidaałnishí biyaadi ninohníił. T'áá shǫǫdí ha'át'íishįį ła' ninaánijaahígíí bikáá' nanilnishí bikáá' nahjį' aniníił dóó ne'azis biih niníił haz'ánígíí bidáahdi doodago nahjígo niníníił.

Naaltsoos bikáá' da'adzoh 1 ałdó' naniłtsoos, eii bee í'neel'ąąhí da'íiłtsohgo náhideeshłah, áko haalá ajizǫ́ǫs. Hódahdi nishnáájígo nástł'ahígi nizhi' t'áá át'é aniléeh. Naaltsoos bikáá' na'adzooí t'ahdoo ła' nídiiłtsóósgóógo, bikáá' nanilnishí bíighah déyáago bee shił hodíilnih. K'ad haz'ání naasháh dooleeł eii bikáá' nanilnishí doo bikáá' siláhí da dóó í'neel'ąąh bá hashch'éh díínilzin.

3 Da'ółta'í Bohónéedzą́ągo Háídíí Shį̃į̃ bee Bá Dahoo'aahígíí bá Bik'ehgo Nida'doonishí

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bee í'neel'ąąhí díí bik'ehgo nida'doonishígíí biká'ígíí nich'į' yidóołtah doodago nidaalnishí dah áka'iilyeedí dah. Náá'ałdó'go, niléí Bee Í'neel'ąąhí Bá Hashch'e' Azhdilnéehjį' yitis doogáát.

Da'ółta'í béésh łichíi'ii yee nidaalnishí áka'iilyeedí bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí bá, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí ádidooniił:

Béésh łichíi'ii yee nidaalnishí áka'iilyeedí bee lą' da'azl'į'ígíí choiníł'į̨go, íishjąąshį̃į̨ naalnish k'ad biniiyé hoo'aah. Nábíhonitaah bee hoolzhish bee nidaaskidí nine' beełt'éhígi át'égo íinilaago, díí bee ni'deeltáhígíí anáánídlééh dooleeł. Bénałniih, béésh łichíi'ii yee nidaalnishí biyi' bee dahane'í biyi' alyaaígíí chodeinoł'"į̨go bíighah.

Da'ółta'í bila' ashdla'ii ółta'í bee í'neel'ąąh ádeiléhígíí biniiyé, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí ádidooniił:

Ółta'í nida'ídikid t'áá hodiits'a'go wókeedgo yółta' dooleeł. T'áá íiyisíí bóholníih ts'ídá t'áá biká'ígi át'éego t'éiyá wólta'. T'áá íiyisíí doo hazhó'ó yaa dahalne' da, azháhį̃į̨ bidiníi nidi.

Da'ółta'í na'azooí bee í'neel'ąąh ádeiléhígíí biniiyé, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Nida'azooí bee nídahane'í dóó t'áá ákót'éego anidaalne'ígíí t'éiyá nááyíizóóh eii baa hainidzí'ígíí. Doo t'áá hait'éego dah nika'iijeeh da eii bee náhane'í łahgo át'éhígíí bee hoo'aah dooleeł. Ninaanish nínánínił'į̨h nínízingo nida'azooí bee náhane' adeinilaaígíí nich'į' yółta' dooleeł.

Ółta'í bik'ih ni'diniihgó saad wólta'í choyooł'ínígíí biniiyé, diné bee í'neel'ąáhí yinaagháhí ádidooniił:

Bik'ih ni'diniihgó wólta'ígíí bee í'neel'ąąhí éí naaltsooa wólta' dikwíigo shį̃į̨ ałtsáá'nil. 1 naaltsoos wolta'ígíí bee hahwiilzhíish dooleeł. Bee í'neel'ąáhí biyi' hoolzhishgo, bee nida'ídikid adzohgo bee ałtsáá'nil. Nida'ídikidígíí 1 haz'áni góne' bee hahalzhíish, 5 haz'áni góne' bee inánél'į̨go bee hahodoolzhish. Bee nidahane' bitah had'áhígíí 3 haz'áni góne' bee hahalzhíish, 5 haz'áni góne' bee inánél'į̨go bee hahodoolzhish.

Hala' bee bik'ih ni'diniihgo wólta'ígíí éí Unified English Braille (UEB) biyi'. Anéelt'e' Naadzoh dah naazhjaa'ígíí Nemeth Code dabiyi' łahgo át'éego Naaltsoos Bee Í'neel'ąąhí Yilá Bee Bik'ih Ni'diniihgó Wólta'í UEB with Technical Math (UEB Technical Math bił) be ná lą' azl'į̃į̃'. Ánéelt'e' naadzoh bee ádaayaaígíí dóó bik'ehgo nida'doonishígíí díí ánéelt'e' naadzoh dah shijaa'ígíí bee choidoo'į̨łígíí éí anéelt'e' naadzoh bik'ih ni'diniihgó wólta'ígíí naaltsoos wolta'í nát'ąą' bee nánél'ínígíí biyi' bee hadít'éh. Nibee í'neel'ąąhí éí díí nida'asdzogo bee nida'ashch'ąąhígíí dóó nidaashch'ąą'go naaznilígíí díí bee í'neel'ąąhí biyi' choideidoo'į̨łígíí biyi'.

4 Bee Í'neel'ąąhí biniiyé Hashch'e' Azhdilnéé́h

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí dóó Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'ígíí bik'eh 2 naaltsoos bee ódahoo'aahí, t'á`ła'í bik'eh oolkiiłígíí bee oolkił. Naaltsoos bee ó'ooh'aah bee oolkiłí ádaalnéhígíí t'áá át'é bá oolkił góne' bee hahalzhíshígíí dóó bee nihoolzhíshígíí kwe'é dah deestsos *[Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí haa'ígi bee baa hane' dah dooltsosígíí yaa halne' dooleeł]*, dóó díí naaltsoos bee ó'ooh'aah táá' ałtsoh 5 dah ałzhin yidziihgo bee nił hashne' dooleeł.

T'áá hoolzhishee nihitahgóó ałhxénínáshdááh dooleeł ííshją́ąshįį́ t'áá anołtsoh daats'í naaltsoos bee ó'ooh'aah t'áá ákot'éhígíí binidaałnish biniiyé. Díí bee í'neel'ąąhí biniiyé, 1 naaltsoos bee ó'ooh'aah tááłá'ígo ałtsé binanilnish. Díí éí bee í'nił'ínée daats'í łahgo át'é, ákó ííshją́ąshįį́ haalá náás bee anáá'oodlééh lágo doodago bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í nát'ą́ą' nidínít'į'í, izhą́shįį́ k'ad naaltsoos bee ó'ooh'aah ałtsoh bee í'iinilaa nidi.

Bee í'neel'ąąhí t'áá ííłtsooí, ałtsé t'áadoo íits'a'í sinídá dóó díí haz'ánídóó ch'óónááh lágo ni'niłnii'go índa. T'áá hait'éego na'ídiłkidgo, k'ad bee na'ídiłkid. T'áá hoolzhishee áka'e'eyeed doodago naaltsoos bikáá' na'adzooí nínízingo, yah didíílnih dóó naadeesháá́ł. Bénánílniih naaltsoos bikáá' na'adzooí bikáá' nizhi' ałtsoh bikáá' niléé́h. Doósh ła' na'ídołkid da?

K'ad bee í'neel'ąąhí nihinaaltsoos wólta'í nihitaadeeshnih. Ąą' óołéé́h lágo.

Bee í'neel'ąąhí ninaaltsoos wólta'í bidááhdę́ę́' nizaadk'ehgo biká'ígíí díníí'ł'įįł, díí dah shijaa'ígíí bikéédóó.

Bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bine'dę́ę́' ninohaah dóó akéedi nizhi'ígíí, alą́ąjį' nizhi'ígíí, dóó ałnií'góne' nizhi' si'ánígíí, ła' nee hólǫǫgo, aniléé́h. Bikáá' na'adzooí bąąh ólta' bizhi', College Board ólta' code, dóó nihához'ání binámboo bikáá' naasdzohgo bik'ínítáahgo bíighah. Díí bee ni'deeltálígíí ałtsoh íinilaago, t'áá shǫǫdí nibee ak'e'alchíhí ne' nidíítįįł dóó hadíighał.

K'ad t'áá ánółtsoh *Paper Test Taker Administration Instructions* béé́da'alyaaígíí nihitaashniih dooleeł.

Bee' íneel'ąąhí aninélíhígíí éí PSAT 8/9 béésh łichíi'ii nitsékeesí bee hadilyaaígíí naaltsoos bee háádilyaaígíí aniléé́h dooleeł. Bluebook biyi' da'ółta'í bee í'neel'ąąhí ałtsóh ádayiilaago, béésh łichíi'ii nitsékeesí bee na'anish, bee baa dahane'í bódaholníhígíí deidínóoł'įįh dóó náhane' adeidoolíí́ł. Naaltsoos wólta'í nihaa ní'ánígíí bee baa dahane'í beełt'éhígíí biyi'.

Ninaaltsoos wólta'í 3 góne' naaltsoos siłtsoozíjį' ąą'áníléé́h dóó **Student Starts Here (Ółta'í Kodóó Haalnish)** biyaadóó yídíí́łtah. Bik'ehgo ádahodooníłígíí t'áá bik'eh honíł'į̃h, díí ła' bee baa dahane'í bilą́ąjį' hadilnéé́h. Naaltsoos bee yah aninéhígíí bąąh nibee ha'dinilaaígíí binámboo bik'ínítáahgo bíighah. T'áá hait'éego da bee baa hane' bee haz'ánígíí bik'i'neetááh bee niká'e'eyeed nínízingo, yah diilníih. Ałtsoh íinilaago, nibee ak'e'alchíhí ne' nidíítįįł dóó shidíníí́ł'įįł.

K'ad *Paper Test Taker Administration Instructions* ałtsoh yídíiłtah dóó ałtsoh aniléél. Bóholníih díí naaltsoos bee éédahóziní ałtsoh hazhó'ó yídiiłtah. Áłtsé, díí bik'ehgo nida'anishí dah naazhjaa'ígíí yíníłta' dooleeł dóó bee baa dahane'í haash yit'éhígíí ałtsoh aniléél nidishnii dooleeł. Áádóó **Use of the Bluebook App (Bluebook App chǫǫ'įh)** wolyéego dah shinaa'ígíí yíníłta' dooleeł. Díí dah shijaa'ígíí haash yit'éego nibee nídahane'í bee í'neel'ąąh ninaaltsoos wólta'ídóó niléí Bluebook app biyi'jį' alnéehígíí hazhó'ó yaa halne'. Ałtsoh yíníłta'go dóó dah shijaa'í bee nineel'ánídi dik'ą́ągo si'ánígíí chék íinilaago eii díí bee nidahaz'áanii bee hwiinił'a' bee íishjání íiléél, nibee ak'e'alchíhí ne' nidíítįįł dóó shidiníił'įįł.

Náá'ákóne', 15 dah alzhinjį' díí bee í'neel'ąąhí bá bee í'neel'ąąhí bibee nidahaz'áanii yídíiłtah dóó bee hwiidíił'aał. T'áá haishįį bee nahaz'áanii doo yik'eh at'ínígíí éí t'óó bi'deeshnih, dóó bee bá deidzohígíí t'óó ą́ądoolzįįł. Náá'áłdó'go náás hodeeshzhiizhgóó College Board bee ída'neel'ąąhí íidoolíłígíí dooda dooleeł.

Bee í'neel'ąąhí bibee nidahaz'áanii ałtsoh yíníłta'go dóó díí dah shijaa'ígíí bee nihoneel'ánídi dik'ą́ągo si'ánígíí chék aniléél íishją́ąshįį díí bee nidahaz'áanii bik'eh honíł'įh bee hwiinił'a', haash yit'éego College Board t'áá nih bee naahane'í átłsé yaa nitsékees bik'ih diitįįhgo náás **Privacy Statement (T'áá Hó Jiziníigi Bee Haahane'í Baa'áhayą́ Saad Bee Ha'oodzí'ígíí)** yídíiłtah. **Privacy Statement (T'áá Hó Jiziníigi Bee Haahane'í Baa'áhayą́ Saad Bee Ha'oodzí'ígíí)** dah shijaa'ígíí bikéedi beiniyáago, t'áá shǫǫdí yíníłta'ígíí ne' aniléél, nibee ak'e'alchíhí ne' ninítįįh, dóó hanighaałgo shiníníł'įh.

K'ad College Board bee nida'anishí dóó bee áka'anída'awo'í bee ha'dít'éhí doo t'áá íiyisíí bódaholnígíí ła' yídíiłtah. **Digital Test Security (Béésh Łichíi'ii Nitsékeesí Bee Í'neel'ąąh Bee Baa'áhayą́)** wolyéego dah shijaa'ígíí beiníyáago, t'áá shoodí yíníłta'ígíí ne' aniléél dóó hadíighát.

K'adę́ę *Paper Test Taker Administration Instructions* ałtsoh ádeilnéél. T'áá shǫǫdí bee nidahaz'áanii bee nibéél niho'diyiilníhí yídíiłtah eii díí bee í'neel'ąąhí bibee nida'anish. Díí bee haz'áanii bee lą' asiniłíí' bee hane'go, bee í'neel'ąąhí baa'áhayáago bik'ih adéest'i'í bee adeeha'didziihí hoyahdi bee nidahaz'áanii náádahéedzooígíí aniléél. Ałtsoh íinilaago, t'áá shǫǫdí nibee ak'e'alchíhí ne' nidíítįįł dóó hadíighał.

T'áá shǫǫdí **Confirm Your Info on Your Test Book (Bee Í'neel'ąąhí Ninaaltsoos Wólta'í bąąh Bee Naahane'í Bee Hooł'aah)** biyaadóó 4 bee baa dahane'í daasdzohígíí ninánínił'įh, áádóó bee í'neel'ąąhí ninaaltsoos wólta'í bine'déé' ani'áád dóó bee naa dahane'í t'áá ákót'éego ályaa diníigo bee hooł'aah, doodago k'ad bee baa dahane'í t'áá ákódaat'éhígíí bíizóóh. Áádóó, bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bine'dę́ę́' bik'ésti'í bąąh nizhi' bikáagi, naaltsoos bee yah aninánáhídę́ę́' námboo bee ha'dinilaaígíí nanizoh. Díí bee baa hane'í éí College Board bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í dóó bee náhane' ni naaltsoos bee ałhxedaałt'éego adeile'gi yika'iilyeed. Ałtsoh íinilaago, t'áá shǫǫdí nibee ak'e'alchíhí ne' nidíítįįł dóó hadíighał.

Ahxé'hee' díí bee baa dahane'í ałtsoh íinilaah. T'áá shǫǫdí ninaaltsoos yázhí wólta'í ałch'į' kóniléél dóó bikáá' nanilnishí biyaadi niní'aah.

4.1 Naaltsoos Ane'dęę' Siltsoozígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

NOTE: Díí éí naaltsoos bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí naaltsoos ane'dęę' siłtsoozígíí baa náhoone'go bikáá'. Bee nił hóóne'go, díí bee í'neel'ąąhí naaltsoos wóta'í bikáagi ni'díízoh, díí naaltsoos éí diga'.

Nizhi' (Naasdzogo) _____

AKÉEDI YIZHÍ ALĄĄJĮ' YIZHÍ Ałníí' Góne' Si'ánígíí

Bee Í'neel'ąąhí Bił Haz'ánígíí/Ółta' _____

ÓLTA' BINÁMBOO ÓLTA' BIZHI' HAZ'ÁNÍGÍÍ BINÁMBOO/BIZHI'

PSAT 8/9

BAA HANE'ÍGI ÁT'ÉEGO BEE NIDA'DOONISHÍGÍÍ

- Naaltsoos bee ó'ooh'aahí t'ááłá'ígo binanilnish.
- Naaltsoos bee ó'ooh'aahí t'ahdoo oolkiłí bee ha'adziihí ałtsoh íinilaago, naaltsoos bee ó'ooh'aahí t'áá eii t'éíyá nánínil'įį dooleeł. Nááná ła' naaltsoos bee ó'ooh'aahí haalá áajį' ináá'ji'ah DOODA.

BEE NÁHANE'Í BEE DA'IIDZOH

- Íishjáąshįį nida'ídikid bee náhane'í hazhó'ó díí naaltsoos wólta'í biyi' adanilé.
- Nida'ídikid t'áá ałtsoh bee náhane'í t'ááłá'ígo binída'ízoh. Doo nił yá'át'éehgóógo, ni'sinizohígíí ałtsoh k'éé'diiłchxǫǫł. Nida'ídikidí bee náhane'í t'ááłá'í bilááh binísinizohgo, doodago nida'ídikidí bee náhane'í doo ła' niná'asdzooígíí doo bee ná doodzoh da.

NAALTSOOS BEE Í'NEEL'ĄĄHÍ BEE HADÍT'ÉHÍGÍÍ CHOO'ĮĮGI

- T'óó na'adzohgo biniiyé bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í choiníł'įį dooleeł.
- Díí bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í biyi' t'áadoo naaltsoos ałhxáąh naninidléhí doodago biy'óó hahízǫ́sí doodago łahdóó hahízǫ́sí, doodago naaltsoos wólta'í díí haz'ánídóó ch'íni'aahí.

BEE Í'NEEL'ĄĄHÍ BAA'ÁHAYĄĄGO BIK'IH ADÉEST'Į'Í

Díí jįh bee í'neel'ąąhí bee nahaz'áanii t'áá bik'eh honíł'įh:

- Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo bee náhane' doo háída bee bił holne'í doodago t'áá háída niká'análwo'í. Díí dbee í'neel'ąąhí t'áá ha'át'íishįį bidadeet'i'ígíí doo háída bee bił hodíilnih da doodago doo hait'éego bee dah adiiłtsos da.
- Bee nídahane'í t'áá ałtsoh éí t'áá ni íinilaaígíí át'é. College Board éí bee náhwiinilne'ígíí néínil'įį dooleeł.
- T'áá hait'éego da nida'asdlo'go, náyiidzohígíí ąądoolzįįł, hódahgo bidziil da'ólta' bił hada'dilne' bee bił hodoonih daats'í, dóó díí AP®, SAT®, doodago CLEP® bee ída'neel'ąąhí inilééh doo bee ná'ahoot'i' da dooleeł.

ÓŁTA'Í YEE LĄ' ASŁ'Į'ÍGÍÍ

Bee í'neel'ąąhí ná doodzohgo, díí saad bee ha'oodzíi'go dah shijaa'ígíí yiníłtah, "I agree" ("Shí bee lá nisin") bíighahgi adíít'ish, dóó nizhi' adiilíił.

Shí éí diné díí bee í'neel'ąąhí iiléhígíí nishǫ́. Shí éí bee haz'áanii hódahdi biká'ígíí bik'eh honishǫ́h dóó doo bik'eh honishǫ́įgóó biniinaa áhodooníłígíí bik'i'diishtįįh bee lá' aséǫ́įį'.

☐ Shí bee lá nisin

Shichi' íishłaah:_____

Díí bee í'neel'ąąhí biyi' bee nitsáhaskéezgo saad biyi'ígíí, ła' naaltsoos saad bee ha'dilyaaígíí biyi'dóó hahaasdzoh doodago nidiilá, éí College Board doo t'áá íiyisíí yaa nitsékeesígíí át'ée da.

DÍÍ NAALTSOOS WÓLTA'Í HAALÁ ĄĄ'ÁDAJIIŁ'ĮĮH DINÉ BEE Í'NEEL'ĄĄHÍ YINAAGHÁHÍGÍÍ ANÍIGO ÍNDA.

5

1 Naaltsoos Bee Óhoo'aahí: Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí naaltsoos bee ó'ooh'aah ałtsé si'ánígíí bee í'neel'ąąh bee hahodoolzhish. T'áá hahoolzhiishí, ___ dah alzhinjį' Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 1 Góne' Si'ánígíí binaałnish dooleeł. Hahoolzhiizh dóó ne'alnéeh oolkiłígíí dah deestsos, dóó 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąągo íínisin. Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' na'adzohgo choiníl'įįgo bíighah nidi ííshjąąshįį bee báhane' t'áá ákot'éhígíí hazhó'ó yit'įįgo binída'izoh.

T'ahdoo oolkiłígíí yiníshiigóó ałtsoh í'iinilaago, díí naaltsoos bee ó'oo'aahí biyi' bee náhane'í nát'ąą' bik'ih nídidíítįįł, nigi bee í'neel'ąąhí nááná ła' naaltsoos bee ó'oo'aahí t'áadoo baa nanít'íní. Náás adoodáát bá hashch'e' ádiinilyaago, t'áá shǫǫdí nibee ak'e'alchíhí ne' ninítįįh dóó hanigháát, nidi haalá náás anáájidááh bee nihił hooshne'go índa.

Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí naaltsoos bee ó'ooh'aah ałtsé si'ánígíí ąą'ánilééh. K'ad bik'ehgo ahodooníłígíí yiniłta' dóó binanilnish dooleeł. T'áá ánołtsoh hwiłíbee ádaat'į.

Bee í'neel'ąąhí bee hahalzhíishgo, Diné bee í ' neel ' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

Naaltoos bee Ó'ooh'aah Biyi' Hoolzhishgo

5 dah alzhin yidziihgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Naaltoos bee Ó'ooh'aah 1 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

Oolkiłígíí bee í'íí'ą́ągo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Nihinaanish ne' ółąąh dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtįįh.

5.1

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 1 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Ídahodooníłígíí

Díí éí bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee ínaalyaago Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh 1 Góne' Naaltsoos Si'ánígíí biniiyé ni bee í'neel'ąąh naaltsoos wólta'í biyi'. 33 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'ídikid t'áá dikwíishǫ́ bidaholníihgo wolta'ígíí dóó na'adzoh yaa halne'. Nida'ídikid t'áá ałtsoh t'ááńá'í doodago lą'í dah hane' dah naazhjaa', díí ła' baa hane'go náahéesdzohgo nidaashch'ąą' doodago nidaashch'ąą'ígíí dabiyi'. Saad dah shijaa'ígíí dóó na'ídikid t'áá ałtsoh hazhó'ó yiniłta' áádóó hane' dah shijaa'ígíí binahjį' na'ídikidígíí bee náhane' bik'ih diilníih.

Díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'ídikid t'áá ałtsoh bee náhane' bitah hadláhígíí dǫ́į'go daasdzoh. Nida'ídikid t'áá ałtsoh t'ááńá'í t'áá ákot'éego baa hane'.

5.2 Da'ółta'í Dikwíidi Shǫ́į T'óó Honígháníjį' Nahgóó Na'adáh baa dahideest'ánígíí doodago Haashǫ́į Nízahjį' Bił Náás Hoolzhish baa dahideest'ánígíí bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí bá

Díí dah shijaa'ígíí da'ółta'í t'óó honígháníjį' nahgóó na'adáh dabi'ąą baa dahideest'ánígíí doodago haashǫ́į nízahjį' bił náás hoolzhish baa dahideest'ánígíí bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí **t'éíyá** bidadeet'i'. Diné bee í'neel'ąąhí yinaaghái bik'ehgo nida'doonishí eii bee í'neel'ąąhí aniléeh haz'áni góne' bideet'i'ígíí t'éíyá yółta' dooleeł. Díí bik'ehgo nida'doonishí bee í'neel'ąąhí aniléeh haz'áni góne' doo bideet'i' dago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaaghái Naaltsoos Bee Óhoo'aahí 2 góne'íjį' náás dooleeł.

Da'ółta'í dikwíidi shǫ́į t'óó honígháníjį' nahgóó na'adáh baa dahideest'ánígíí doodago haashǫ́į nízahjį' bił náás hoolzhish baa dahideest'ánígíí bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaaghái ádidooniił:

Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos hadilyaaígíí ałch'į' kóniléeh dóó bikáá' nanilnishígíí bikáá' dah siłtsoozgo aniléeh. Náá'ákóne' naaltsoos bee óhoo'aahí bitséedi t'áá hónígháníjį' nahgóó na'adáh biniiyé ne' adadii'níił. T'áá shǫǫdí díí bee nahaz'ánígíí hazhó'ó yisiniłts'ą́ą':

- Díí bee í'neel'ąąh biyi' hoolzhish góne' t'óó hónígháníjį' nahgóó na'adáh nihá náhootaahí t'áadoo bee í'neel'ąąhí biyi' nida'ídikid bee ahił holne'í doodago t'áá ha'át'íishǫ́į béésh łichíi'ii yee naalnishígíí ąą'óołéeh lágo.
- Díí haz'ánígíí tł'óógóó diniyáago, bee nahaz'ánígóó t'éíyá naniná, hahodiilá, doodago yah anída'aldahí.
- Bee nidahwiist'ánígóó t'éíyá yist'éí dóó doodlǫ́łígíí chodao'ǫ́h.
- T'áá shǫǫdí ła' nidahaz'ą́ągóó ółta'í nidaalnishígíí t'áá bá baa hą́ą́h nosin dóó t'áadoo hahodiiláhí góyaa yádółtihí.

Da'ółta'í dikwíidi shǫ́į t'óó honígháníjį' nahgóó na'adáh baa dahideest'ánígíí DOODAGO haashǫ́į nízahjį' bił náás hoolzhish baa dahideest'ą́ągo bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí bich'į' (nidi t'áá nizaadgóó nahgóó na'adáhígíí nidah), adidíiniił:

5 dah alzhingo bee í'neel'ąąhí bee hanááhalzhíish dooleeł.

Da'ółta'í haashǫ́į nízahjį' bił náás hoolzhish DÓÓ t'áá nizaadgóó nahgóó na'adáhígíí baa dahideest'ánígíí bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaaghái adidooniił:

10 dah alzhingo bee í'neel'ąąhí bee hanááhalzhíish dooleeł.

Í’neel’ąąh T’óó Hónígháníjį’ Nahgóó Na’adáh

T’óó honigháníjį’ nahgóó na’adáh bikéédóó, Diné bee í ’ neel ’ ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

T’áá shǫǫdí dah nánidaah. Díí bee í’neel’ąąhí dah naazhjaa’ígíí haalá ła’ ąą’ájiił‘įįh bee nihił hooshne’go índa.

6 # 2 Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah: Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí naaltsoos bee ó'ooh'aah naaki góne' si'ánígíí bee náás í'neel'ąąh inádeiléél dooleeł. T'áá hahoolzhiishí, ___ dah alzhinjį' Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 2 Góne' Si'ánígíí binaałnish dooleeł. Hahoolzhiizh dóó ne'alnéél oolkiłígíí dah deestsos, dóó 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Ni bee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąągo íínisin. Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' na'adzohgo choiníl'įįgo bíighah nidi íishjąąshįį bee báhane' t'áá ákot'éhígíí hazhó'ó yit'įįgo binída'izoh.

T'ahdoo oolkiłígíí yiníshiigóó ałtsoh í'iinilaago, díí naaltsoos bee ó'oo'aahí biyi' bee náhane'í nát'ąą' bik'ih nídidíítįįł, nigi bee í'neel'ąąhí nádná ła' naaltsoos bee ó'oo'aahí t'áadoo baa naníť íní. Náás adoodáał bá hashch'e' ádiinilyaago, t'áá shǫǫdí nibee ak'e'alchíhí ne' ninítįįh dóó hanigháał, nidi haalá náás anáájidáah bee nihił hooshne'go índa.

K'ad í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shijaa'ígíí naaltsoos bee ó'ooh'aah naaki góne' si'ánígíí ąą'ánilééh. K'ad bik'ehgo ahodooníłígíí yiniłta' dóó binanilnish dooleeł.

Bee í'neel'ąąhí bee hahalzhíishgo, Diné bee í ' neel ' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

Naaltoos bee Ó'ooh'aah Biyi' Hoolzhishgo

5 dah alzhin yidziihgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Naaltoos bee Ó'ooh'aah 2 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

Oolkiłígíí bee í'íí'ą́ągo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Nihinaanish ne' ółąąh dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtįįh.

6.1 Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 2 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Ídahodooníłígíí

Díí éí bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee ínaalyaago Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh 2 Góne' Naaltsoos Si'ánígíí biniiyé ni bee í'neel'ąąh naaltsoos wólta'í biyi'. 33 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'ídikid t'áá dikwíishįį bidaholníihgo wolta'ígíí dóó na'adzoh yaa halne'. Nida'ídikid t'áá ałtsoh t'ááńá'í doodago lą'í dah hane' dah naazhjaa', díí ła' baa hane'go nááhéesdzohgo nidaashch'ąą' doodago nidaashch'ąą'ígíí dabiyi'. Saad dah shijaa'ígíí dóó na'ídikid t'áá ałtsoh hazhó'ó yiniłta' áádóó hane' dah shijaa'ígíí binahjį' na'ídikidígíí bee náhane' bik'ih diilníih.

Díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'ídikid t'áá ałtsoh bee náhane' bitah hadláhígíí dįį'go daasdzoh. Nida'ídikid t'áá ałtsoh t'ááńá'í t'áá ákot'éego baa hane'.

7 # Dah Naashjaa'ígíí bita'gi t'óó hónígháníjį' nahgóó na'adáh.

Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos hadilyaaígíí ałch'į' kóniléél dóó bikáá' nanilnishígíí bikáá' dah siłtsoozgo aniléél. Náá'ákóne' dah shijaa'ígíí binaádiilníish bitséedi t'óó honígháníjį' nahgóó na'adáhígíí biniiyé k'ad ne' adeilníih dooleeł. T'áá shǫǫdí díí bee nahaz'ánígíí hazhó'ó yisiniłts'ąą':

- Díí bee í'neel'ąąh biyi' hoolzhish góne' t'óó hónígháníjį' nahgóó na'adáh nihá náhootaahí t'áadoo bee í'neel'ąąhí biyi' nida'ídikid bee ahił holne'í doodago t'áá ha'át'íishį̨ béésh łichíi'ii yee naalnishígíí ąą'óołéél lágo.
- Díí haz'ánígíí tł'óógóó diniyáago, bee nahaz'ánígóó t'éíyá naniná, hahodiilá, doodago yah anída'aldahí.
- Bee nidahwiist'ánígóó t'éíyá yist'éí dóó doodlį̨łígíí chodao'į̨h.
- T'áá shǫǫdí ła' nidahaz'ąągóó ółta'í nidaalnishígíí t'áá bá baa hąąh nosin dóó t'áadoo hahodiiláhí góyaa yádółtihí.

Da'ółta'í t'áá át'éhígi át'éego oolkił bił í'neel'ąąh adeiléél biniiyé, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí ádidooniił:

10 dah alzhingo bee í'neel'ąąhí bee hanááhalzhíish dooleeł.

Da'ółta'í t'óó honígháníjį' nahgóó na'adáhí bá náás hidees'nilígíí doodago da'ółta'í hái yist'éí bee bá t'óó honíghaníjį' nahgóó na'adáhí bee bá'adahazt'i'ígíí bá, adidíiníł:

20 dah alzhingo bee í'neel'ąąhí bee hanááhalzhíish dooleeł.

Í'neel'ąąh T'óó Hónígháníjį' Nahgóó Na'adáh

T'óó honígháníjį' nahgóó na'adáh bikéédóó, Diné bee í ' neel ' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

T'áá shǫǫdí dah nánidaah. Díí bee í'neel'ąąhí dah naazhjaa'ígíí haalá ła' ąą'ájiił'į̨h bee nihił hooshne'go índa.

8

1 Naaltsoos Bee Óhoo'aahí: Ánéelt'e' Naadzoh

Díí ałts'é naaltsoo bee ó'ooh'aah Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'ígíí bee náás bee í'neel'ąąh adeinéédh dooleeł. T'áá hahoolzhiishí, ___ dah alzhinjį' Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 1 Góne' Si'ánígíí binaałnish dooleeł. Hahoolzhiizh dóó ne'alnéédh oolkiłígíí dah deestsos, dóó 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł. K'ad nibee ałhí'ayiidzóhí bikáá' nanilnishí bikáá' dah si'aa.

Díí bik'ehgo é'élníhí bik'eh honíł'įh béénilniih:

- Bee í'neel'ąąhí ninaaltsoos wólta'í dóó bee ałhxída'ayiidzóhí bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąągo íínisin. Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' na'adzohgo choiníł'įįgo bíighah nidi ííshjąąshįį bee báhane' t'áá ákot'éhígíí hazhó'ó yit'įįgo binída'izoh.
- Bee ałhxí'ayiidzóhí t'áadoo ałghaná'ót'áhí doodago ałnáá'ót'áhí.
- Bee ałhxí'ayiidzóhí bijéí ła' bi'ąą naajaahgo, bikáá' nidaałnishígíí t'áá biyaadi soołnil.
- Bee ałhxí'ayiidzóhí nihits'ąą haada yidzaago dóó bijéí ła' bi'ąą naajaahgo doodago bee ałhxí'ayiidzóhí ła' bi'ąą ninaánaháago, yah didoołnih. Nihich'į' deesháałgo bee nihíka'adeeshwoł. Doo ła' bi'ąą naaháágóógo, bee í'neel'ąąhí t'áá binaałnish dóó wiłíbee ót'įh.
- T'ahdoo oolkiłígíí yiníshiigóó ałtsoh í'iinilaago, díí naaltsoos bee ó'oo'aahí biyi' bee náhane'í nát'ąą' bik'ih nídidíítįįł, nigi bee í'neel'ąąhí nááná ła' naaltsoos bee ó'oo'aahí t'áadoo baa naníť'íní. Náás adoodáát bá hashch'e' ádiinilyaago, t'áá shǫǫdí nibee ak'e'alchíhí ne' ninítįįh dóó hanigháát, nidi haalá náás anáájidáah bee nihił hooshne'go índa.
- K'ad, nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í ałtsé díí naaltsoos bee ó'ooh'aah biyi' Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'íjį' ąą'ániléédh. K'ad bik'ehgo ahodooníłígíí yiniłta' dóó binanilnish dooleeł.

Bee í'neel'ąąhí bee hahalzhíishgo, Diné bee í ' neel ' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

Naaltoos bee Ó'ooh'aah Biyi' Hoolzhishgo

5 dah alzhin yidziihgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Naaltoos bee Ó'ooh'aah 1 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

Oolkiłígíí bee í'íí'ą́ągo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Nihinaanish ne' ółą́ąh dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtįįh.

8.1

Ánéelt'e' Naadzooígíí Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 1 Góne'Si'ánígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

Díí éí bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee ínaalyaago Ánéelt'e' Naadzooígíí Naaltsoos bee Óhoo'aah 1 Góne' Si'ánígíí biniiyé ni bee í'neel'ąąh naaltsoos wólta'í biyi'.
27 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'ídikid t'áá dikwíishįį bidaholníihgo anéelt'é' naadzooígíí yaa halne'.

Nida'ídikidí t'áá ałtsoh bee ałhxí'da'ayiidzóhí choo'įh.

HANE' BEE IŁ DAHANE'ÍGÍÍ

Ákoh nidi t'áá łahgo át'éego yaa halne'go:

- Variables dóó expressions wolyéhígíí t'áá ałtsoh éí námbóó t'áá anínígíí yáh naazįh.
- Nidaashch'ąą'ígíí hólǫǫgo ayósinígíí éí scalego nidaashch'ąągo adaalyaa.
- Nidaashch'ąą'ígíí t'áá ałtsoh éí neekidęę'go nél'įįgo haz'ánígíí biyi' naaznil.
- Function alyaaígíí bidomain *f* éí námbóó t'áá anínígíí át'é *x* ákoh éí *f*(*x*) námbóó t'áá anínígíí át'é.

BINAHJĮ' ÉÉDAHOZINÍGÍÍ

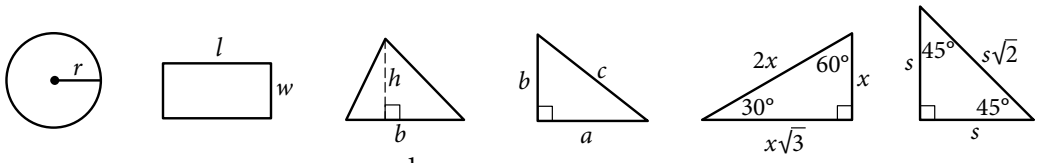

$A = \pi r^2$
$C = 2\pi r$

$A = l\,w$

$A = \frac{1}{2}bh$

$c^2 = a^2 + b^2$

Táago Daastł'ahgo Naazínígíí

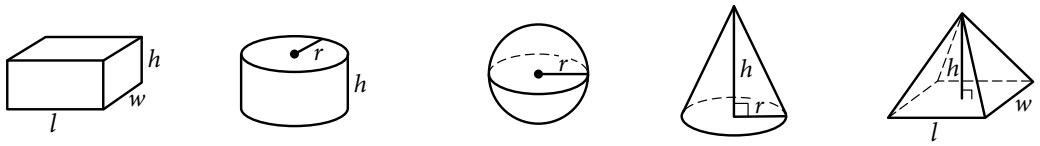

$V = l\,wh$

$V = \pi r^2 h$

$V = \frac{4}{3}\pi r^3$

$V = \frac{1}{3}\pi r^2 h$

$V = \frac{1}{3}l\,wh$

Nazbąs biyi' náhasdzogo ałhéé'ídzooígíí bidegree éí 360.
Náhasdzogo ałhéé'idzooígíí ałnií'dóó bibąąhjį' ídzooígíí éí 2π.
Táago yistł'ah degrees bee bída'néél'ąądígíí ałhíídzohgo éí 180.

Nida'ídikidí bee náhane' bitah hadláhígíí bágo, ánéelt'é' naasdzooígíí t'áá ałtsoh hasht'e niléé́h, bee náhane' bitah hadláhígíí t'áá ákot'éhígíí bik'ih diilníih, áádóó díí naaltsoos biyi' bee náhane' biní'diizoh. Nida'ídikidí t'áá ałtsoh bee náhane' t'ááłá'í t'éíyá biní'diizoh. Doo nił yá'át'éehgóógo, ni'sinizohígíí ałtsoh k'éé'diiłchxǫǫł. Nida'ídikidí bee náhane'í t'ááłá'í bilááh binísinizohgo, doodago nida'ídikidí bee náhane'í doo ła' niná'asdzooígíí doo bee ná doodzoh da.

Nida'ídikidí bee náhane'í ółta'í yaa halne'go neizooígíí biniiyégo, ánéelt'é' naasdzooígíí t'áá ałtsoh hasht'e niléédh dóó bee í'neel'ąąhí naaltsoos biyi' baa hane'ígi át'éego na'ídikid bee náhane'í bíighahgi doodago biyaagi aniléédh.

- T'áá bee náhane'í iinilaaí, hazhó'ó yit'įįgo biná'izoh. Na'asdzooígíí tł'ódi na'asdzogo, doodago nida'ídikidí bee náhane'í t'ááłá'í biláádh binísinizohgo doo bee ná doodzoh da.
- **Bee náhane'í t'ááłá'í biláádh** bik'íninitąągo, bee náhaní t'ááńá'ígo t'éíyá aniléédh dóó biná'izoh.
- **Ádin dóó biláá anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 5 ałkee' asdzohgo bíghah dóó **ádin dóó bi'oh anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 6 ałkee' asdzoh (díí asdzohgo asht'ishígíí biłgo) bíghah nidi doo biláádh da.
- **Yáál** bee náhane'go éí ayóó'aniłnéézh (ádin dóó biláá anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh biláádh, ádin dóó bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), yáál bee da'asht'ish bił ałhxeełt'éego aniléédh.
- **Yáál bee da'asht'ish** bee náhane'go éí ayóó'aniłnéézh (ádin dóó biláá anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh biláádh, ádin dóó bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), t'áá ałts'íísígo doodago dįį' góne si'áanígíí bich'į' anéelt'e'ígíí aniléédh.
- **Námboo ałtaanásnilígíí** bee náhane'go (3½ díigi át'éego), improper yáálgo aniléédh (7/2) doodago yáál bee da'asht'ish bił ałhxeełt'éego (3.5) aniléédh.
- **Binahjį' éédahozinígíí** bee náhane'í biní'sinizooígíí díí dah alzhin %, ałts'íísígo yaago da'asht'ishígíí doodago béeso $ booltą'go ooléédh lágo.

8.2 Da'ółta'í Dikwíidi Shįį́ T'óó Honíghánijį' Nahgóó Na'adáh baa dahideest'ánígíí doodago Haashįį́ Nízahjį' Bił Náás Hoolzhish baa dahideest'ánígíí bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí bá

Díí dah shijaa'ígíí da'ółta'í t'óó honíghánijį' nahgóó na'adáh dabi'ąą baa dahideest'ánígíí doodago haashįį́ nízahjį' bił náás hoolzhish baa dahideest'ánígíí bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí **t'éíyá** bidadeet'i'. Diné bee í'neel'ąąhí yinaaghái bik'ehgo nida'doonishí eii bee í'neel'ąąhí aniléédh haz'ání góne' bideet'i'ígíí t'éíyá yółta' dooleeł. Díí bik'ehgo nida'doonishí bee í'neel'ąąhí aniléédh haz'ání góne' doo bideet'i' dago, Diné bee í'neel'ąąhí yinaaghái Naaltsoos Bee Óhoo'aahí 2 góne'ijį' náás dooleeł.

Da'ółta'í dikwíidi shįį́ t'óó honíghánijį' nahgóó na'adáh baa dahideest'ánígíí doodago haashįį́ nízahjį' bił náás hoolzhish baa dahideest'ánígíí bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaaghái ádidooniił:

Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos hadilyaaígíí ałch'į' kóniléédh dóó bikáá' nanilnishígíí bikáá' dah siłtsoozgo aniléédh. Náá'ákóne' naaltsoos bee óhoo'aahí bitséedi t'áá hónígháníjį' nahgóó na'adáh biniiyé ne' adadii'níił. T'áá shǫǫdí díí bee nahaz'ánígíí hazhó'ó yisiniłts'ą́ą':

- Díí bee í'neel'ąąh biyi' hoolzhish góne' t'óó hónígháníjį' nahgóó na'adáh nihá náhootaahí t'áadoo bee í'neel'ąąhí biyi' nida'ídikid bee ahił holne'í doodago t'áá ha'át'íishįį́ béésh łichíi'ii yee naalnishígíí ąą'óołéédh lágo.
- Díí haz'ánígíí tł'óógóó diniyáago, bee nahaz'ánígóó t'éíyá naniná, hahodiilá, doodago yah anída'aldahí.

- Bee nidahwiist'ánígóó t'éíyá yist'éí dóó doodlį̨ł́ígíí chodao'į̨h.
- T'áá shǫǫdí ła' nidahaz'ą́ągóó ółta'í nidaalnishígíí t'áá bá baa hą́ąh nosin dóó t'áadoo hahodiilahí góyaa yádółtihí.

Da'ółta'í dikwíidi shį̨ t'óó honíghánį́j' nahgóó na'adáh baa dahideest'ánígíí DOODAGO haashį̨ nízahj' bił náás hoolzhish baa dahideest'ą́ągo bee í'neel'ąąhí ádeiléhígíí bich'į' (nidi t'áá nizaadgóó nahgóó na'adáhígíí nidah), adidííniił:

5 dah alzhingo bee í'neel'ąąhí bee hanááhalzhíish dooleeł.

Da'ółta'í haashį̨ nízahj' bił náás hoolzhish DÓÓ t'áá nizaadgóó nahgóó na'adáhígíí baa dahideest'ánígíí bich'į', Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí adidooniił:

10 dah alzhingo bee í'neel'ąąhí bee hanááhalzhíish dooleeł.

Í'neel'ąąh T'óó Hónígháníj̨' Nahgóó Na'adáh

T'óó honigháníj̨' nahgóó na'adáh bikéédóó, Diné bee í ' neel ' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

T'áá shǫǫdí dah nánidaah. Díí bee í'neel'ąąhí dah naazhjaa'ígíí haalá ła' ąą'ájiił'į̨h bee nihił hooshne'go índa.

9 # 2 Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah: Ánéelt'e' Naadzoh

Díí ałts'é naaltsoo bee ó'ooh'aah Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'ígíí bee náás bee í'neel'ąąh adeinéédh dooleeł. T'áá hahoolzhiishí, ___ dah alzhinjį' Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 2 Góne' Si'ánígíí binaałnish dooleeł. Hahoolzhiizh dóó ne'alnéédh oolkiłígíí dah deestsos, dóó 5 dah alzhin yidiihígíí bee nił hashne' dooleeł.

Bee í'neel'ąąhí ninaaltsoos wólta'í dóó bee ałhxída'ayiidzóhí bikáá' nanilnishígíí t'áá bik'áagi' si'ąągo íínisin. Nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í bikáá' na'adzohgo choiníl'įįgo bíighah nidi íishjąąshįį bee báhane' t'áá ákot'éhígíí hazhó'ó yit'įįgo binída'izoh.

T'ahdoo oolkiłígíí yiníshiigóó ałtsoh í'iinilaago, díí naaltsoos bee ó'oo'aahí biyi' bee náhane'í nát'ąą' bik'ih nídidíitįįł, nigi bee í'neel'ąąhí nááná ła' naaltsoos bee ó'oo'aahí t'áadoo baa naníť'íní. Náás adoodáał bá hashch'e' ádiinilyaago, t'áá shǫǫdí nibee ak'e'alchíhí ne' ninítįįh dóó hanigháał, nidi haalá náás anáájidááh bee nihił hooshne'go índa.

K'ad, nibee í'neel'ąąhí naaltsoos wólta'í ałtsé díí naaltsoos bee ó'ooh'aah biyi' Ánéelt'e' Naadzoh dah shijaa'íjį' ąą'ániléédh. K'ad bik'ehgo ahodooníłígíí yiniłta' dóó binanilnish dooleeł.

Bee í'neel'ąąhí bee hahalzhíishgo, Diné bee í ' neel ' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Oolkiłígíí k'ad bee hahoolzhiizh.

Naaltoos bee Ó'ooh'aah Biyi' Hoolzhishgo

5 dah alzhin yidziihgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Naaltoos bee Ó'ooh'aah 2 góne' si'ánígíí 5 dah alzhin yidziih.

Oolkiłígíí bee í'íí'ą́ągo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Nihinaanish ne' ółą́ąh dóó nihi bee'ak'e'alchíhí ne' ninohtįįh. K'ad, t'áá shǫǫdí bee í'neel'ąąhí ninaaltsoos wólta'í ałch'į' aniléédh dóó bikáá' nanilnishí t'áá bik'áagi' si'á'ą́ągo íínisin.

9.1 Ánéelt'e' Naadzooígíí Naaltsoos Bee Ó'ooh'aah 2 Góne' Si'ánígíí Bik'ehgo Nida'doonishígíí

Díí éí bik'ehgo nida'doonishígíí saad bee ínaalyaago Ánéelt'e' Naadzooígíí Naaltsoos bee Óhoo'aah 2 Góne' Si'ánígíí biniiyé ni bee í'neel'ąąh naaltsoos wólta'í biyi'.
27 NIDA'ÍDIKID (T'ÁÁ ŁÁHÍGI ÁT'ÉEGO OOLKIŁÍGÍÍ)

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'ídikid t'áá dikwíishįį bidaholníihgo anéelt'é' naadzooígíí yaa halne'.

Nida'ídikidí t'áá ałtsoh bee ałhxí'da'ayiidzóhí choo"įh.

HANE' BEE IŁ DAHANE'ÍGÍÍ

Ákoh nidi t'áá łahgo át'éego yaa halne'go:

- Variables dóó expressions wolyéhígíí t'áá ałtsoh éí námbóó t'áá anínígíí yáh naazįh.
- Nidaashch'ąą'ígíí hólǫǫgo ayósinígíí éí scalego nidaashch'ąągo adaalyaa.
- Nidaashch'ąą'ígíí t'áá ałtsoh éí neekidęę'go nél"įįgo haz'ánígíí biyi' naaznil.
- Function alyaaígíí bidomain *f* éí námbóó t'áá anínígíí át'é *x* ákoh éí *f*(*x*) námbóó t'áá anínígíí át'é.

BINAHJĮ' ÉÉDAHOZINÍGÍÍ

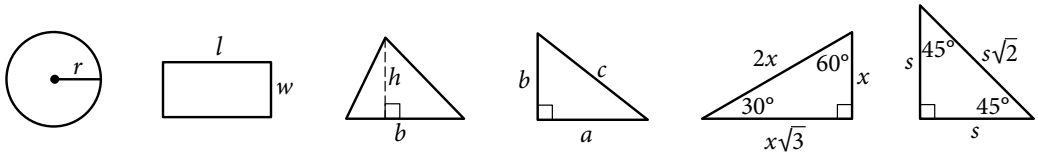

$A = \pi r^2$
$C = 2\pi r$

$A = l\,w$

$A = \frac{1}{2}bh$

$c^2 = a^2 + b^2$

Táago Daastł'ahgo Naazínígíí

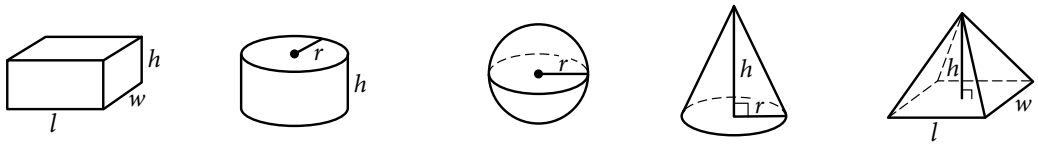

$V = l\,wh$

$V = \pi r^2 h$

$V = \frac{4}{3}\pi r^3$

$V = \frac{1}{3}\pi r^2 h$

$V = \frac{1}{3}l\,wh$

Nazbąs biyi' náhasdzogo ałhéé'ídzooígíí bidegree éí 360.

Náhasdzogo ałhéé'idzooígíí ałníí'dóó bibąąhjį' ídzooígíí éí 2π.

Táago yistł'ah degrees bee bída'néél'ąądígíí ałhíidzohgo éí 180.

Nida'ídikidí bee náhane' bitah hadláhígíí bágo, ánéelt'é' naasdzooígíí t'áá ałtsoh hasht'e niléé́h, bee náhane' bitah hadláhígíí t'áá ákot'éhígíí bik'ih diilníih, áádóó díí naaltsoos biyi' bee náhane' biní'diizoh. Nida'ídikidí t'áá ałtsoh bee náhane' t'ááłá'í t'éíyá biní'diizoh. Doo nił yá'át'éé́hgóógo, ni'sinizohígíí ałtsoh k'éé'diiłchxǫǫł. Nida'ídikidí bee náhane'í t'ááłá'í biláá́h binísinizohgo, doodago nida'ídikidí bee náhane'í doo ła' niná'asdzooígíí doo bee ná doodzoh da.

Nida'ídikidí bee náhane'í ółta'í yaa halne'go neizooígíí biniiyégo, ánéelt'é' naasdzooígíí t'áá ałtsoh hasht'e niléé́h dóó bee í'neel'ąąhí naaltsoos biyi' baa hane'ígi át'éego na'ídikid bee náhane'í bíighahgi doodago biyaagi aniléé́h.

- T'áá bee náhane'í iinilaaí, hazhó'ó yit"įįgo biná'izoh. Na'asdzooígíí tł'óodi na'asdzogo, doodago nida'ídikidí bee náhane'í t'ááłá'í biláá́h binísinizohgo doo bee ná doodzoh da.
- **Bee náhane'í t'ááłá'í biláá́h** bik'íninitą́ągo, bee náhaní t'ááńá'ígo t'éíyá aniléé́h dóó biná'izoh.
- **Ádin dóó biláá anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 5 ałkee' asdzohgo bíghah dóó **ádin dóó bi'oh anéelt'e'** bee náhane'go bee náhane'í éí 6 ałkee' asdzoh (díí asdzohgo asht'ishígíí biłgo) bíghah nidi doo biláá́h da.

- **Yáál** bee náhane'go éí ayóó'anilnéézgo (ádin dóó biláá anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh biláádgo, ádin dóó bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), yáál bee da'asht'ish bił ałhxeełt'éego aniléédgo.
- **Yáál bee da'asht'ish** bee náhane'go éí ayóó'anilnéézgo (ádin dóó biláá anéelt'e' bágo 5 ałkee' asdzoh biláádgo, ádin dóó bi'oh anéelt'e' bágo positive, 6 ałkee' asdzoh), t'áá ałts'íísígo doodago dįį' góne si'áanígíí bich'į' anéelt'e'ígíí aniléédgo.
- **Námboo ałtaanásnilígíí** bee náhane'go (3½ díigi át'éego), improper yáálgo aniléédgo (7/2) doodago yáál bee da'asht'ish bił ałhxeełt'éego (3.5) aniléédgo.
- **Binahjį' éédahozinígíí** bee náhane'í biní'sinizooígíí díí dah alzhin %, ałts'íísígo yaago da'asht'ishígíí doodago béeso $ booltą'go ooléédgo lágo.

10 # Bi'ílnii'

Bi'ilníih bitséedi, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí ádidooniił:

Nizhóní Í'iinilaa! PSAT 8/9 ałtsoh íinilyaa. T'óó díí jį̨h kwe'é honołínígíí dóó bee í'leel'ąąhí ałtsoh óołaaígíí éí t'áá íiyisíí bi'ądooyáh. T'áá shǫǫdí bee í'neel'ąąh bee nida'anishí náhashłááh dóó yínishta'go t'áadoo íits'a'í dah sinídáh.

Bee nida'anishí ałtsoh náyeelta' bikéédóó, Diné bee í ' neel ' ąąhí yinaagháhígíí ádidooniił:

Bénáłniih, bee náhane' naaltsoos bikáá' alíní yahaneiniłtsoozígíí binahjį', díí bee í'neel'ąąhídóó bee nida'ídíkidí háídíí shį̨́ díí haz'ánídóó doo ła' ch'ínílée da, doo háída baa níníił da, doodago béésh łichíi'ii nitsékeesí biyi'jį' hane' ach'į' al'íní bee, hane' naat'a'í, béésh łichíi'ii nitsékeesí biyijį', doodago t'áá hait'éego doo háída bee bił hodíilnih da bee hwiinił'a'. Díí beego da'ółta'í bee í'neel'ąąh ídayiilaaígíí t'áá ałtsoh ałhxeełt'éego baa nitsáhákeesgo ída'iilaaígíí yee íka'iilyeed doołeeł. T'áá hait'éego díí jį̨h ha'át'íishį̨́ ni'diił'áago yiniłtsą́ągo dah, t'ahdoo ch'ínínáhí shaa díí náałgo bee shił hodíilnih.

Bee í'neel'ąąhí t'óó bee hahalzhíshéedą́ą́' adiiniidígi át'éego, t'áá háishį̨́ bee haz'áanii bee í'neel'ąąhí bee baa'áhayánígíí doo ye'iilaaígíí, bá yiidzohígíí t'óó ą́ą́doozįį́ł, dóó náás hodeeshzhiishdi nádná ła' College Board bibee ída'neel'ąąhí doo ła' inádneidoodlíił da.

T'áá shǫǫdí dah sínídáhígi aba' sínídáh niléí ni'níłnii'jį'. K'ad hoolzhishdi, nihiyéél nádhochíid dóó bee í'neel'ąąhí bee hahalzhísh yę́ędą́ą́' ha'át'íishį̨́ yah oonil yę́ę nididoohnił. Ch'ínohádhgo, t'áá shǫǫdí diné ła' t'ahdii ła' nidahaz'ání góne' t'ahdii nidaalnish bá baa'ákonosin. Haash yit'éego bee náyisdzohígíí ádnisxįį́h shił béédhodoozįį́ł nínízingo, dah dinilyéed bitséedi bee níka'iishyéédgo bíighah.

Nádná, nizhóní bíighah dóó ahxéhee' bohónéedzánígi át'éego ninaanish íinilaa.

T'ahdoo ch'ínilyeedí Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí díí naaltsoos bee ha'dít'éhígíí nineidiyoodlah.